

Č. 4051.

Pozemková reforma: Hektarový příspěvek podle § 73 zák. č. 329/1920 jest platiti též z půdy lesní.

(Nález ze dne 23. října 1924 č. 18.080).

Věc: Centrální komise pro správu církevních velkostatků na Slovensku proti státnímu pozemkovému úřadu o hektarový příspěvek.

Výrok: Stížnosti se zamítají jako bezdůvodné.

Důvody: Centrální komise pro správu církevních velkostatků na Slovensku podala v zastoupení majetkových podstat její správě svěřených do platebních rozkazů z 9. prosince 1922 č. . . . , jimž pro zabraný majetek těchto majetkových podstat vyměřen byl hektarový příspěvek za leta 1920, 1921 a 1922, nejprve rozklady datované 5. ledna 1923, jež byly zamínuty rozhodnutími žal. úřadu z 3. března 1923. Stížnosti do těchto výnosů podané zamítnuty byly násl. nss-u z 12. října 1923 č. 14.940. Mimo to podala jmenovaná komise do oněch rozkazů platebních další rozklady z 24. února 1923, které žal. úřad zamítl rozhodnutími z 13. března 1923. Do těchto rozhodnutí podala Centrální komise nové stížnosti, o nichž nss uvažoval takto: — — —

Pokud stížnosti odůvodňují nárok na sproštění majetkových podstat, za něž Centrální komise stížnosti podala, právním názorem, že na zabraný majetek lesní se povinnost k placení hektarového příspěvku stanovena v § 73 zák. č. 329/20 nevztahuje, nemohl soud námitky v tom směru vznesené uznati za důvodné. Podle jasného znění § 73, odst. 4 uved. zák. jsou povinni k tomuto fondu přispívati všichni vlastníci zabraného, avšak dosud nepřevzatého velkého majetku pozemkového. Výrazu majetek pozemkový v § 73 zák. č. 329/20 nelze však přikládati jiný význam, než v jakém se ho v normách týkajících se pozemkové reformy vůbec užívá, tak zejména i v zák. z 16. dubna 1919 č. 215 Sb. (záborovém). Že ve smyslu tohoto zák. pod pojem majetku pozemkového náleží také lesy, nelze však bráti v pochybnost. Kladou-li stížnosti proti sobě majetek lesní a pozemkový jako dva pojmy souřadné, jest to i s obyčejným významem označení těch i s terminologií a ovšem i s nepochybným úmyslem zákonů o pozemkové reformě v zřejmém rozporu. »Majetek pozemkový« jest pojem širší, v němž i majetek lesní jest zahrnut. Tam kde zákon určité kategorie majetku pozemkového, jakou právě jest i majetek lesní, chce zvláště vyznačiti, činí tak výslovně, tak na př. již v § 2 zák. zák., kde klade proti sobě majetek zemědělský a půdu vůbec.

O půdě lesní zvlášť mluví pak na př. zák. z 12. února 1920 č. 118 Sb. (o hospodaření na zabraném majetku) v §§ 4 a 12, odst. 2; zák. z 30 ledna 1920 č. 81 Sb. (přídělový) v § 10 atd. Kdyby chtěl zák. náhradový č. 239/20 v § 73 pro majetek lesní stanoviti normu zvláštní, byl by zajisté k tomu použil téhož výrazu jako jiné zákony s ním příbuzné. Jestliže však povinnost k placení hektarového příspěvku v § 73 právě uvedeném stanovena, vztahuje se podle jasného znění tohoto předpisu i na zabraný majetek lesní, nelze proti zákonné povinnosti z předpisu toho plynoucí z úspěchem namítati, že vybírání hektarového

příspěvku z pozemkového majetku tohoto druhu jest z hospodářských nebo z jakýchkoli jiných příčin buď vůbec nebo v předepsané výši neodůvodněno.

Nss neshledal také v zamítnutí nároku na snížení hektarového příspěvku, jehož se Centrální komise domáhala v základě vlád. nař. ze 17. září 1920 č. 536 Sb., nějaké nezákonnosti nebo vady řízení.

Nárok na snížení hektarového příspěvku byl uvedeným nařízením vázán na určité podmínky, nař. rozhodnutí nárok v tom směru vznesený stěžující si komisí zamítla, poněvadž podmínky ty v daném případě splněny nebyly. To stížnost nepopírá, snaží se jen dovoditi, že Centrální komise z různých příčin oněm podmínkám — zachování lhůty, předložení dokladů — vyhověti nemohla. Leč jestliže ono nařízení neobsahuje zvláštního výslovného ustanovení, že strany za určitých předpokladů mají na snížení nárok i když podmínky, na nichž je v zásadě závislý, nesplní, zejména nezachovají lhůty vytčené, nemůže stěžující si centrální komise tvrditi důvodně, že byl porušen nějaký právní nárok tím, že snížení bylo odepřeno, když sama přiznává, že předpoklady nároku na snížení nařízením č. 536/20 vymezené dány nebyly.

Č. 4052.

Školství: I. * Místní školní rada je legitimována k rekursu proti rozhodnutí zem. škol. rady, kterým jí bylo uloženo, aby na náklad obce školní opatřila obrazy presidenta republiky do místnosti škol národních, jí podřízených. — II. * Výnosy min. škol. ze 14. června 1919 č. 25.779 a z 25. června 1919 č. 27.334 uveřejněné ve Věstníku vládním pro školství obecné z r. 1919 č. 60 a Věstníku min. č. 82/1919 nejsou rozhodnutím o povinnosti jednotlivé konkrétní místní školní rady, aby obrazy ty na náklad obce školní opatřila. — III. O dvojím postavení míst. škol. rady, jednak jako úřadu, jednak jako zástupce školy a školní obce.

(Nález ze dne 23. října 1924 č. 18.262).

Věc: Místní školní rada v J. proti ministerstvu školství a národní osvěty stran odmítnutí rekursu.

Výrok: Pokud nař. rozhodnutím bylo vysloveno, že stěžující si místní školní radě nepřísluší žádný obvyklý instanční prostředek opravný proti nařízení předsedy zem. škol. rady v Praze z 21. října 1922, aby ihned zakoupila obrazy presidenta republiky pro školy jí podléhající, zrušuje se nař. rozhodnutí pro nezákonnost; jinak se stížnost dílem odmítá jako nepřípustná, dílem zamítá jako bezdůvodná.

Důvody: Výměrem předsedy ošv-u z 29. října 1922 bylo všem míst. škol. radám, mezi nimiž také st-lce sděleno toto:

»Z rozkazu presidia zšr-y z 21. října 1922 vybízejí se míst. škol. rady co nejdůrazněji, aby neprodleně opatřily obraz pana presidenta republiky pro všechny třídy a kanceláře tamních škol obecných a ob-